

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

BUNGE LA TANZANIA

KAMATI YA BUNGE YA BAJETI

**TAARIFA YA KAMATI YA BAJETI KUHUSU UTEKELEZAJI WA BAJETI
YA MFUKO WA BUNGE (FUNGU 42) KWA MWAKA WA FEDHA
2024/25 PAMOJA NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI
KWA MWAKA WA FEDHA 2025/26**

09 Aprili, 2025

YALIYOMO

1.0. UTANGULIZI	1
2.0. MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI YA MFUKO WA BUNGE KWA MWAKA WA FEDHA 2024/25.....	2
2.1. Utekelezaji wa Bajeti ya Mfuko wa Bunge ya mwaka 2024/25 hadi Februari, 2025.	3
2.2. Maduhuli	4
2.3. Mafanikio ya Utekelezaji wa Bajeti ya Mwaka 2024/25	5
3.0. MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA MFUKO WA BUNGE (FUNGU 42) KWA MWAKA WA FEDHA 2025/26	6
3.1. Makadirio ya Bajeti kwa Mwaka 2025/26.....	7
3.2. Maduhuli	8
4.0. VIPAUMBELE VYA BAJETI YA MFUKO WA BUNGE KWA MWAKA WA FEDHA 2025/26	9
5.0. MAONI YA KAMATI.....	11
5.1. Serikali Kutenga Fedha kwa ajili kuhamisha Taasisi za Umma ambazo bado ziko kwenye eneo lililotwaliwa na Bunge	11
6.0. HITIMISHO	12

**TAARIFA YA KAMATI YA BAJETI KUHUSU UTEKELEZAJI WA BAJETI YA
MFUKO WA BUNGE (FUNGU 42) KWA MWAKA WA FEDHA 2024/25
PAMOJA NA MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI
KWA MWAKA WA FEDHA 2025/26**

1.0. UTANGULIZI

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa kanuni ya 118 (9) ya Kanuni za Kudumu za Bunge, Toleo la Februari, 2023, naomba kuwasilisha Taarifa ya Kamati ya Kudumu ya Bunge ya Bajeti kuhusu utekelezaji wa Bajeti ya Mfuko wa Bunge (Fungu 42) kwa Mwaka wa Fedha 2024/25 na Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha wa 2025/26.

Mheshimiwa Spika, Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania limeundwa kwa mujibu wa Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977 Ibara ya 62 na Ibara ya 63 (2) na (3) imeainisha majukumu ya Ofisi ya Bunge ambayo ni kutoa huduma kwa Wabunge ili kuliwezesha Bunge kutekeleza majukumu yake. Katika kutekeleza masharti hayo ya Kikatiba, Mfuko wa Bunge ulianzishwa kwa mujibu wa kifungu cha 32 cha Sheria ya Uendeshaji wa Bunge Sura ya 115. Kifungu hichi pia kinatoa maelekezo ya namna Mfuko huo utakavyosimamiwa na kuendeshwa

Mheshimiwa Spika, kwa mujibu wa Kifungu cha 9(1)

kipengele cha (c) cha Sheria ya Bajeti, Kamati ilikutana na Mheshimiwa William Lukuvi (Mb), Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu Sera, Bunge na Uratibu na Mheshimiwa Hamad Hassan Chande (Mb), Naibu Waziri wa Fedha pamoja na Ndugu, Baraka I. Leonard, Katibu wa Bunge, ili kupitia utekelezaji wa Bajeti ya Mfuko wa Bunge kwa Mwaka wa Fedha 2024/25 pamoja na kufanya mashauriano kuhusu Makadirio ya Mapato na Matumizi kwa Mwaka wa Fedha wa 2025/26.

Mheshimiwa Spika, Taarifa hii inatoa tathmini ya utekelezaji wa Bajeti na majukumu ya Mfuko wa Bunge hadi kufikia Februari, 2025, pamoja na vipaumbele na masuala muhimu yanayopendekezwa katika Mpango na Bajeti ya Mfuko wa Bunge kwa Mwaka wa Fedha 2025/26.

2.0. MAPITIO YA UTEKELEZAJI WA BAJETI YA MFUKO WA BUNGE KWA MWAKA WA FEDHA 2024/25

Mheshimiwa Spika, Ofisi ya Bunge inatekeleza Bajeti yake kwa kuzingatia Sheria ya Bajeti Sura ya 439, Sheria ya Usimamizi wa Fedha za Umma Sura ya 348, Sheria ya Manunuzi ya Umma Sura ya 410, Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2024/25, Mpango Mkakati wa mwaka 2021/22-2025/26 pamoja na Mpango wa Muda wa Kati wa mwaka 2023/24 – 2024/25. Utekelezaji wa Bajeti umezingatia malengo yaliyotarajiwa kufikiwa katika

vipindi husika kulingana na mahitaji halisi kwa lengo la kuliwezesha Bunge na Wabunge kutimiza wajibu wao wa kikatiba.

2.1. Utekelezaji wa Bajeti ya Mfuko wa Bunge ya mwaka 2024/25 hadi Februari, 2025.

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2024/25, Mfuko wa Bunge uliidhinishiwa kiasi cha **shilingi 181,106,233,000**. Kati ya Fedha hizo **shilingi 23,870,772,000** ni Mishahara, **shilingi 148,253,651,000** ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo (OC) na **shilingi 9,680,810,000** ni kwa ajili ya utekelezaji wa Miradi ya Maendeleo ambapo kati ya fedha hizo, **shilingi 8,976,470,000** ni fedha za ndani na **shilingi 704,340,000** ni fedha za nje.

Mheshimiwa Spika, hadi kufikia tarehe 28 Februari, 2025 Mfuko wa Bunge ulipokea jumla ya **shilingi 126,433,726,143.70** sawa na **asilimia 69.81** ya bajeti nzima. Kati ya fedha hizo Mishahara ni **shilingi 15,786,018,968**, matumizi mengineyo ni **shilingi 107,856,778,272** na **shilingi 2,790,928,903.70** zilipokelewa kwa ajili ya miradi ya maendeleo. Kati ya fedha za maendeleo zilizopokelewa **shilingi 2,156,188,903.70** ni fedha za ndani na **shilingi 634,740,000** ni fedha za nje . **Jedwali Na. 1**

linaonyesha mchanganuo wa fedha zilizopokelewa hadi kufikia tarehe 28 Februari 2025.

Jedwali Na. 1. Utekelezaji wa Bajeti ya Mfuko wa Bunge Hadi Februari 2025

MAELEZO	BAJETI ILIYOIDHINISHWA	FEDHA ZILIZOPOKELEWA	ASILIMIA YA UTEKELEZAJI
Mishahara	23,870,772,000	15,786,018,968	66.13
Matumizi Mengineyo	148,253,651,000	107,856,778,272	72.75
Maendeleo	9,680,810,000	2,677,478,903.70	28.83
JUMLA	181,805,233,000	126,433,726,143.70	69.81

Chanzo: *Randama ya Mfuko wa Bunge*

Mheshimiwa Spika, Kamati inaipongeza Serikali kupitia hazina kwa kutoa fedha kwa wakati na kulingana na mahitaji ya Mfuko wa Bunge ili kuwezesha kutekeleza majukumu yake kikamilifu.

2.2. Maduhuli

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2024/25 Mfuko wa Bunge uliidhinishiwa kukusanya fedha za maduhuli kiasi cha **shilingi 147,966,000**. Hadi kufikia tarehe 28 Februari, 2025 kiasi cha **shilingi 86,717,520** kilikuwa kimekusanywa sawa na **asilimia 58.6** ya bajeti. Fedha zilizokusanywa zimetokana na

kodi ya pango katika Jengo la Utawala Annex Dodoma pamoja na kukodisha kumbi za Mikutano katika Ofisi ya Bunge Dodoma, Dar es Salaam na Zanzibar.

2.3. Mafanikio ya Utekelezaji wa Bajeti ya Mwaka 2024/25

Mheshimiwa Spika, Mfuko wa Bunge umefanikiwa kutekeleza shughuli zifuatazo:-

- i. Kuratibu Mikutano ya Bunge Mitatu (3) na Kamati zake;
- ii. Kulipa stahili za Wabunge na watumishi pamoja na kushiriki Mikutano ya vyama vya Kibunge ndani na nje ya nchi ambayo Bunge ni mwanachama;
- iii. Kuwezesha Ushiriki wa michezo kwa Wabunge na watumishi;
- iv. Kuajiri Watumishi wapya 8;
- v. Kutekeleza pendekezo la Tume ya Utumishi wa Bunge na Kamati ya Bunge ya Bajeti kuhusu kuboresha mazingira ya kazi katika Ofisi, ambapo Ofisi imefanikiwa kununua Magari 16 kwa ajili ya kuhudumia Viongozi na Watumishi wa Bunge;
- vi. Kuboresha Muundo wa Ofisi kwa kuanzisha

- Vitengo vitatu (3) vipya ili kuongeza ufanisi katika kutekeleza shughuli za Bunge;
- vii. Kukamilisha shughuli za ujenzi wa nyumba mbili (2) za Viongozi;
 - viii. Kusimika mitambo ya ulinzi na usalama katika maeneo ya Ofisi ya Bunge Dodoma;
 - ix. Ukarabati wa Majengo ya Bunge Dodoma, Dar es salaam na Zanzibar; na
 - x. Kukamilisha malipo ya mwisho ya Mfumo wa kupooza hewa kwenye ukumbi wa Bunge.

3.0. MAKADIRIO YA MAPATO NA MATUMIZI YA MFUKO WA BUNGE (FUNGU 42) KWA MWAKA WA FEDHA 2025/26

Mheshimiwa Spika, Makadirio ya Bajeti ya Ofisi ya Bunge kwa Mwaka wa Fedha 2025/26 yamezingatia masuala yafuatayo:-

- i. Dira na Dhima ya Ofisi ya Bunge;
- ii. Majukumu ya Idara na Vitengo;
- iii. Mahitaji ya Shughuli za Bunge ikiwa ni pamoja na Vikao vya Bunge na Kamati zake;
- iv. Maelekezo yaliyotolewa katika Mwongozo wa Maandalizi ya Mpango na Bajeti kwa Mwaka wa Fedha 2024/25; na
- v. Mpango wa Maendeleo wa Mwaka 2025/26.

Mheshimiwa Spika, Bajeti ya Mfuko wa Bunge kwa Mwaka 2025/26 ni sehemu ya rasilimali ya kutekeleza Mpango Mkakati wa Ofisi wa Mwaka 2021/22 - 2025/26 unaotekelezwa kwa kipindi cha mwaka mmoja mmoja.

3.1. Makadirio ya Bajeti kwa Mwaka 2025/26

Mheshimiwa Spika, katika mwaka wa fedha 2025/26, Mfuko wa Bunge umepewa ukomo wa **shilingi 186,753,635,000** sawa na ongezeko la **asilimia 2.7** ikilinganishwa na bajeti ya mwaka 2024/25 ya **shilingi 181,805,233,000**. Kati ya fedha hizo **shilingi 25,632,628,000** ni mishahara, **shilingi 149,327,675,000** ni fedha za matumizi mengineyo na **shilingi 11,793,332,000** ni kwa ajili ya kutekeleza miradi ya maendeleo. Kati ya fedha za maendeleo zilizotengwa **shilingi 11,385,882,000** ni fedha za ndani na **shilingi 407,450,000** ni fedha za nje. Mchanganuo wa Mapendekezo ya Bajeti kwa mwaka fedha 2025/26 ni kama unavyoonekana katika **Jedwali Na. 2**.

**Jedwali Na. 2: Ulinganisho wa Bajeti ya Mfuko wa Bunge kwa
Mwaka wa Fedha 2024/25 na 2025/26**

MAELEZO	BAJETI YA MWAKA 2024/25	MAPENDEKEZO YA BAJETI YA MWAKA 2025/26	ONGEZOKO /PUNGUZO
A: Matumizi ya Kawaida	172,124,423,000	174,960,303,000	2,835,880,000
Mishahara	23,870,772,000	25,632,628,000	1,761,856,000
Matumizi Mengineyo(OC)	148,253,651,000	149,327,675,000	1,074,024,000
B: Maendeleo	9,680,810,000	11,793,332,000	2,112,522,000
Fedha za Ndani	8,976,470,000	11,385,882,000	2,409,412,000
Fedha za Nje	704,340,000	407,450,000	-296,890,000
JUMLA KUU A+B	181,805,233,000	186,753,635,000	4,948,402,000

Chanzo: *Randama Mfuko wa Bunge*

3.2. Maduhuli

Mheshimiwa Spika, kwa upande wa maduhuli, Ofisi imepanga kukusanya maduhuli yenye jumla ya **shilingi 147,966,000** kutokana na ukodishaji wa kumbi za mikutano, kodi ya pango katika Jengo la Mgahawa Dodoma na sehemu ya Jengo la Utawala Annex.

4.0. VIPAUMBELE VYA BAJETI YA MFUKO WA BUNGE KWA MWAKA WA FEDHA 2025/26

Mheshimiwa Spika, katika Mwaka wa Fedha 2025/26 Mfuko wa Bunge unatarajia kutekeleza vipaumbele vifuatavyo:-

- i. Kugharamia Mikutano mitatu (3) ya Bunge na Mikutano miwili (2) ya Kamati;
- ii. Kugharamia Posho ya Jimbo na Usafiri wa Wabunge na stahiki nyingine kwa Wabunge na Watumishi;
- iii. Kulipa Mishahara kwa Watumishi na Wabunge, Ajira mpya 28, pamoja na kupanda madaraja kwa Watumishi 58; kubadilishwa kada kwa Watumishi wanne (4);
- iv. Kugharamia matibabu ya Wabunge na Watumishi kwa utaratibu wa Bima ya Afya;
- v. Kugharamia mahitaji ya Bunge Jipya la 13 hususan mafunzo elekezi ya uendeshaji wa Shughuli za Bunge kwa Wabunge wote pamoja na Watumishi;
- vi. Kuhudumia Viongozi Wastaafu wa Bunge kwa mujibu wa Sheria ya Mafao ya kustaafu ya Viongozi wa Kisiasa;
- vii. Ununuzi wa magari manne (4) kwa Viongozi wa Bunge pamoja na gari moja (1) la Wagonjwa la Kituo cha Afya cha Bunge;
- viii. Ununuzi wa Samani za Ofisi kwa ajili ya Viongozi na

Watumishi;

- ix. Ununuzi wa vitendea kazi vya Ofisi;
- x. Mafunzo ya muda mfupi na mrefu ndani na nje ya nchi kwa Watumishi pamoja na kuwawezesha kushiriki makongamano ya kitaaluma;
- xi. Kutenga bajeti kwa ajili ya Ofisi Binafsi ya Kiongozi wa walio wachache Bungeni;
- xii. Ushiriki katika mikutano ya kimataifa, hususan mikutano ya vyama vya Kibunge ambavyo Bunge letu ni mwanachama;
- xiii. Marekebisho ya Miundombinu na Mifumo ya TEHAMA katika Majengo ya Ofisi;
- xiv. Ununuzi wa mtambo wa simu kwa Ofisi ya Dar es Salaam, pamoja na ununuzi wa server kwa ajili ya kuhifadhi picha za video (media storage) za vikao vya Bunge;
- xv. Kugharamia urushaji wa matangazo ya Bunge mubashara kupitia Shirika la Utangazaji Tanzania (TBC) pamoja na Bunge la Vijana na mikutano ya Elimu kwa Umma;
- xvi. Kugharamia gharama nyingine za uendeshaji wa Ofisi;
- xvii. Kufanya ukarabati wa Ukumbi wa Bunge, Ukumbi wa Msekwa na Ofisi ya Dar es Salaam;
- xviii. Kuboresha Mfumo wa Sauti (DCN) katika Ukumbi wa Bunge;

- xix. Kusimika Mitambo ya Usalama katika maeneo ya Bunge Ofisi ya Dodoma na Dar es Salaam; na
- xx. Ujenzi wa uzio kuzunguka eneo jipya la Ofisi ya Bunge ya Dodoma.

5.0. MAONI YA KAMATI

5.1. Serikali Kutenga Fedha kwa ajili kuhamisha Taasisi za Umma ambazo bado ziko kwenye eneo lililotwaliwa na Bunge

Mheshimiwa Spika, Kamati inaitaka Serikali kuhakikisha kuwa inatenga fedha kwa ajili ya kuhamisha Taasisi za Umma zilizopisha maeneo yaliyotwaliwa na Bunge ili Ofisi ya Bunge ianze mchakato wa uendelezaji wa maeneo hayo. Hatua hii itawezesha Taasisi hizo kuhamia maeneo mengine ili kupisha eneo lililotwaliwa kwa ajili ya kuendelezwa na Ofisi ya Bunge.

6.0. HITIMISHO

Mheshimiwa Spika, naomba nihitimishe kwa kukushukuru wewe Mhe. Dkt. Tulia Akson, (Mb) Spika wa Bunge na Rais wa Umoja wa Mabunge Duniani pamoja na Mhe. Mussa Azzan Zungu (Mb) Naibu Spika kwa miongozo yenu katika kuendesha shughuli za Bunge. Aidha nitumie fursa hii kumshukuru Mhe. Dkt. Mwigulu Nchemba (Mb), Waziri wa Fedha, Mhe. William Lukuvi (Mb), Waziri wa Nchi, Ofisi ya Waziri Mkuu Sera, Bunge, na Uratibu na Mhe. Hamad Hassan Chande (Mb), Naibu Waziri wa Fedha kwa ushirikiano wao wakati Kamati inajadili bajeti ya Mfuko wa Bunge.

Mheshimiwa Spika, napenda kuwashukuru Wajumbe wa Kamati hii kwa umakini wao katika kujadili na kutoa maoni na mapendekezo mbalimbali kuhusu Bajeti ya Mfuko wa Bunge. Naomba kuwatambua Wajumbe hao kama ifuatavyo:-

1. Mhe. Oran Manase Njeza, Mb	Mwenyekiti
2. Mhe. Twaha Ally Mpembenwe, Mb	M/Mwenyekiti
3. Mhe. Shamsi Vuai Nahodha, Mb	Mjumbe
4. Mhe. Mariam Madalu Nyoka, Mb	Mjumbe
5. Mhe. Dkt. Charles Stephen Kimei, Mb	Mjumbe
6. Mhe. Josephat Sinkamba Kandege, Mb	Mjumbe
7. Mhe. Leah Jeremiah Komanya, Mb	Mjumbe
8. Mhe. Juma Hamad Omar, Mb	Mjumbe

9. Mhe. Subira Khamis Mgalu, Mb	Mjumbe
10. Mhe. Shally Josepha Raymond, Mb	Mjumbe
11. Mhe. Stella Alex Ikupa, Mb	Mjumbe
12. Mhe. Jonas William Mbunda, Mb	Mjumbe
13. Mhe. Kwagilwa Reuben Nhamanilo, Mb	Mjumbe
14. Mhe. Bahati Khamis Kombo, Mb	Mjumbe
15. Mhe. Vedastus Manyinyi Mathayo, Mb	Mjumbe
16. Mhe. Omar Ali Omar, Mb	Mjumbe
17. Mhe. Zaytun Seif Swai, Mb	Mjumbe
18. Mhe. Rashid Abdallah Rashid, Mb	Mjumbe
19. Mhe. Joseph Zacharius Kamonga, Mb	Mjumbe
20. Mhe. Bahati Keneth Ndingo, Mb	Mjumbe
21. Mhe. Yahya Ally Mhata, Mb	Mjumbe

Mheshimiwa Spika, napenda kuchukua fursa hii kumshukuru Ndg. Baraka I. Leonard, Katibu wa Bunge kwa niaba ya Watumishi wote kwa kuiwezesha Kamati kutekeleza majukumu yake ipasavyo.

Mheshimiwa Spika, baada ya maelezo hayo naliomba Bunge lako tukufu sasa lipokee, lijadili na kuidhinisha Makadirio ya Mapato na Matumizi ya Mfuko wa Bunge (Fungu 42) kwa Mwaka wa Fedha 2025/26 kama yalivyowasilishwa na Mheshimiwa Waziri Mkuu yenye jumla ya **shilingi 186,753,635,000** ambapo kiasi cha **shilingi 25,632,628,000** ni kwa ajili ya Mishahara, **shilingi 149,327,675,000** ni kwa ajili ya Matumizi Mengineyo na

shilingi 11,793,332,000 kwa ajili ya Miradi ya Maendeleo.

Mheshimiwa Spika, naomba kuwasilisha na naunga mkono hoja.

Oran Manase Njeza, (Mb)

MWENYEKITI

KAMATI YA BUNGE YA BAJETI

09 Aprili, 2025